

Opłaty w ustawie o usługach płatniczych
oraz projekcie drugiej dyrektywy o
usługach płatniczych
- wybrane aspekty

dr Michał Grabowski
radca prawny

Rodzaje opłat

- Opłaty z tytułu wykonywania obowiązków informacyjnych
- Opłaty za tzw. środki ochronne i naprawcze
- Opłaty za wykonywanie transakcji płatniczych
 - ✓ Opłata podstawowa
 - ✓ Surcharge
 - ✓ Interchange fee

Rodzaje obowiązków informacyjnych

- Dostarczenie informacji wymaganych w umowie ramowej przed jej zawarciem
- Udostępnienie umowy ramowej w każdym czasie
- Informowanie o zmianach umowy ramowej
- Informacje dla płatnika przed wykonaniem indywidualnej transakcji płatniczej
- Informacje dla płatnika po obciążeniu rachunku (okresowo raz w miesiącu)
- Informacje dla odbiorcy po wykonaniu transakcji płatniczej

Opłaty z tytułu wykonywania obowiązków informacyjnych - zasady

- Zasada – brak możliwości (konsumenci)
- Wyjątek – informacje inne niż wymagane (np. o wykonanych transakcjach), inna częstotliwość dostarczania lub dostarczanie za pomocą **innych niż umówione środków komunikacji**
- Wysokość: opłaty nie mogą **przekraczać kosztów** ponoszonych przez dostawcę w związku z ich przekazywaniem

Opłaty z tytułu wykonywania obowiązków informacyjnych – PSD II

- za tzw. informacje dodatkowe - o ile usługi te są świadczone **na żądanie** użytkownika usług płatniczych.
- opłaty te muszą być rozsądne (reasonable) i zgodne z faktycznie poniesionymi przez dostawcę usług płatniczych kosztami.
- Inny rodzaj informacji – informacje dla użytkownika przy inicjowaniu transakcji przez TPP
- Art. 48 par. 2 PSD II - **wypowiedzenie umowy ramowej** nie powinno wiązać się z żadnymi opłatami

Opłaty za tzw. środki ochronne i naprawcze – rodzaje środków

- Zwrot kwoty nieautoryzowanej transakcji płatniczej
- Przyjmowanie zgłoszeń o utracie instrumentu płatniczego
- Zwrot kwoty autoryzowanej transakcji płatniczej
- Poinformowanie o powodach odmowy wykonania zlecenia płatniczego
- Odwołanie zlecenia płatniczego

Opłaty za tzw. środki ochronne i naprawcze – zasady pobierania

- Zasada – brak możliwości pobierania (jest jednak corporate opt-out)
- Wyjątek – za powiadomienie o odmowie wykonania zlecenia płatniczego, jeżeli taka odmowa była uzasadniona
- Wyjątek – opłata za odwołanie zlecenia płatniczego po upływie terminów nieodwołalności
- Wyjątek – odzyskanie przez dostawcę środków z powodu nieprawidłowego użycia identyfikatora, za odzyskanie środków
- Wysokość opłaty – opłaty nie mogą przekraczać kosztów ponoszonych przez dostawcę w związku z powiadomieniem, w związku z odwołaniem zlecenia przez użytkownika

Opłaty za tzw. środki ochronne i naprawcze – PSD II

- Analogiczne wyłączenia
- Wysokość – opłaty powinny być odpowiednie i zgodne z rzeczywistymi kosztami dostawcy. **Na żądanie użytkownika dostawca powinien ujawnić rzeczywisty koszt transakcji płatniczej (poprawka ECON), nie jest do końca pewne których opłat ma dotyczyć**

Opłaty za wykonywanie transakcji płatniczych

- Opłata podstawowa – BEN, SHA, OUR
- Surcharge
- Interchange fee

Opłata podstawowa – zasady pobierania

- UUP – dla transakcji PSD dostępna opcja SHA (ale różne stanowiska)
- **Zakaz pobierania opłat z kwoty transakcji** (problematyka tzw. returned transactions)
- Wysokość – umownie określona, ale rozporządzenie 924/2009 w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie – w przypadku płatności transgranicznych (w euro) opłaty nakładane przez dostawcę usług płatniczych na użytkownika usług płatniczych mają być **takie same jak opłaty** nakładane przez tego dostawcę usług płatniczych na użytkowników usług płatniczych w odniesieniu do odpowiadających im **płatności krajowych** o tej samej wartości i w tej samej walucie (zasada ta nie dotyczy opłat za przeliczenie waluty), dotyczy wszelkich transakcji płatniczych

Opłata podstawowa – zmiany

- Projekt dyrektywy o rachunkach płatniczych – bezpłatne albo niskokosztowe konto podstawowe (co najmniej jeden dostawca w państwie członkowskim) – w zależności od implementacji- określona liczba bezpłatnych albo niskokosztowych transakcji,
- PSD II – pozostaje opcja SHA

Opłata surcharge

- UUP – nie implementowana opcja narodowa zakazu surcharge, obowiązek poinformowania przed wykonaniem transakcji
- PSD II - Art. 55 par. 3 . dostawca nie powinien zabraniać odbiorcy żądania opłaty lub oferowania zniżki za skorzystanie z danego instrument płatniczego. Wszystkie opłaty **nie powinny jednak przekraczać bezpośrednich kosztów poniesionych przez odbiorcę z tytułu użycia danego instrumentu płatniczego (ECON)**
- Art. 55 par. *4a. Państwa Członkowskie mogą postanowić, iż odbiorca nie może żądać opłat za skorzystanie z instrumentów płatniczych.*

Opłata Interchange

- UUP – od 1.07.2014 - dla kartowych transakcji krajowych – 0,5% kwoty transakcji
- Wielostronna opłata Interchange – projekt rozporządzenia w sprawie MIF
 - ✓ dla kart kredytowych 0,3%
 - ✓ dla kart debetowych – 0,2% lub 7 euro-centów, w zależności od tego która wartość jest niższate zasady mają obejmować zarówno transakcje transgraniczne jak i krajowe

Inne opłaty

- Opłaty pobierane przez TPP
- Art. 94c – Komisja opracuje **informację na temat praw konsumenta** wynikających z PSD i powiązanego prawa UE, dostawcy będą zobowiązani do udostępniania tej ulotki nieodpłatnie.

Opłaty związane z wydawaniem pieniądza elektronicznego

- Opłata za wykup - jedynie w przypadku, gdy przewiduje to umowa
 - 1) w umowie wskazana została data jej wygaśnięcia, a posiadacz pieniądza elektronicznego rozwiązał umowę przed tą datą;
 - 2) posiadacz pieniądza elektronicznego wystąpił z żądaniem wykupu pieniądza elektronicznego w całości przed wygaśnięciem umowy lub po upływie roku od dnia jej wygaśnięcia
- Wysokość – opłata nie może przekroczyć kosztów ponoszonych przez wydawcę pieniądza elektronicznego w związku z umożliwianiem wykupu

Opłata za wykup – EMD II

- jedynie, gdy jest to przewidziane w umowie
 - 1) w przypadku gdy wniosek o wykup jest składany przed wygaśnięciem umowy;
 - 2) w przypadku gdy w umowie przewidziana jest data jej wygaśnięcia, a posiadacz pieniądza elektronicznego rozwiązuje umowę przed tą datą; lub
 - 3) w przypadku gdy wniosek o wykup składany jest ponad rok po dacie wygaśnięcia umowy.

Dziękuję za uwagę!

dr Michał Grabowski
Kancelaria Radcy Prawnego